

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2864/05
26.04.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Слијепчевића, председника већа, Љиљане Ивковић-Јовановић, Слободана Спасића, Надежде Радевић и Слободана Дражића, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог ББ, чији је пуномоћник БВ, адвокат, ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Окружног суда у Сомбору Гж.бр.524/05 од 22.6.2005. године, у седници одржаној дана 26.4.2005. године, донео је

П Р Е С У Д У

УСВАЈА СЕ ревизија туженог КАО ОСНОВАНА, па се ПРЕИНАЧАВАЈУ пресуде Окружног суда у Сомбору Гж.бр.524/05 од 22.6.2005. године и Општинског суда у Сомбору П.бр.1297/04 од 24.2.2005. године, тако што се тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да му тужени ББ плати 1900 еура у динарској противвредности по најповољнијем курсу који плаћају пословне банке у месту плаћања на дан плаћања са домицилном каматом Европске Централне банке на тај износ у динарској противвредности од 3.11.1995. године до исплате, обрачунатој на исти начин као и главница, са трошковима поступка, ОДБИЈА као НЕОСНОВАН.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Сомбору П.1.297/04 од 24.2.2005. године усвојен је у целости тужбени захтев АА и тужени ББ је обавезан да тужиоцу плати динарску противвредност 1900 еура по најповољнијем курсу који плаћају пословне банке у месту плаћања на дан плаћања, са домицилном каматом Европске Централне банке на тај износ у динарској противвредности почев од 3.11.1995. године до исплате, обрачунатој на исти начин као главница, те да му накнади трошкове парничног поступка од 55.070,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Сомбору Гж.бр.524/05 од 22.јуна 2005. године жалба туженог је делимично одбијена а делимично усвојена. Пресуда Општинског суда у Сомбору у делу исплате динарске противвредности 1900 евра по најповољнијем курсу који плаћају пословне банке у месту плаћања на дан плаћања, као и у погледу одлуке о трошковима поступка је потврђена, док је у погледу домицилних камата на тај износ, првостепена пресуда преиначена и то тако да се домицилна камата досуђује на износ од 3800 ДМ у динарској противвредности почев од 3.11.1995. године до 1.јануара 2002. године, а од 1.јануара 2002. године на износ од 1900 евра са домиционом каматом Европске централне банке на тај износ у динарској противвредности па до исплате.

Против наведене другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио дозвољену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је на основу члана 403. и 396. ЗПП ("Сл. гл. РС" бр.125/04), испитао побијану пресуду и нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању странке су 27.3.1995. године закључиле уговор о куповини зграде и парцеле у Сомбору за купопродајну цену од 150.000,00 динара. Исплата по овом уговору вршена је у ДМ према 1 дин. Уговорена је динамика исплате. Прва, друга и трећа рата плаћена је од стране купца према договору. Према уговору четврту рату тужени је требало да испуни тако што ће купити и исплатити трособан стан за тужиоца, без обзира на висину цене тог стана. Пета рата износила је 15.000,00 динара, и њен рок исплате био је 31.8.1995. године. Рок исплате четврте рате је између странака продужен. Дана 25.10.1995. године странке и ВВ (продавац) су у канцеларији адвоката ГГ сачиниле споразум којим су договорили начин плаћања ове рате: тужени ће ВВ продавцу трособног стана који се налази у ДД, уместо тужиоца (купца) платити купопродајну цену стана у износу 60.000 ДМ, као и трошкове састава тог уговора о купопродаји стана, порез на промет и таксе. Између њих је сачињен и писмени уговор о куповини стана. Дана 3.11.1995. године сва тројица су се поново састала код истог адвоката. Тужени је ВВ исплатио 60.000 ДМ уместо тужиоца (купца). Наиме дела пете рате тужени је тужиоцу истог дана платио 6.200 ДМ, па му је остао дужан још 3.800 ДМ. Истог дана тужилац је потписао признаницу којом је признао да му је тужени платио у целости купопродајну цену за купљену кућу и да дозвољава укњижбу на истој. Признаницу је тужилац потписао тек после два сата притисака и убеђивања од стране туженог пре потписивања признанице, иако му је тужени остао дужан још 3.800 ДМ. Тужилац је тако поступио јер би у супротном продавац ВВ одустао од продаје, а он је хтео предметни стан. Пре него што је између парничних странака решен спор око исплате четврте и пете рате тужени се обратио тужиоцу дописом у коме му нуди своју кућу као испуњење четврте рате уместо трособног стана и исплату износа од 13.000

ДМ као пету рату, а у истом допису стоји да је његово дуговање по овој рати-петој, мање. Истог дана 9.10.1995. године тужилац је поднео тужбу за раскид уговора закљученог 27.3.1995. године са туженим ББ, а овереног 29.3.1995. године пред Општинским судом у Сомбору. У чињеничним наводима тужбе изнео је да је тужени платио тужиоцу 80.000 динара, па тражи да се раскине уговор и да као реализацију пресуде тужилац обавезе да туженом плати 80.000 динара било на руке, било уплатом у судски депозит у корист туженог. Међутим, дана 24.11.1995. године у том предмету (П.бр.1405/95) донето је решење којим је констатовано да је тужба поднеском тужиоца од 14.11.1995. године повучена, јер је у међувремену договорно регулисан спорни однос између странака. Даном 29.11.1997. године суд је донео решење којим је дозволио укњижбу права власништва на стамбеној згради у корист туженог на основу уговора од 27.3.1995. године и признанице од 3.11.1995. године.

На основу тако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су нашли да је тужени у обавези да тужиоцу плати досуђени износ са каматом како је у изрекама одлука нижестепених судова наведено.

Судови су нашли да је тужени само делимично испунио своју уговорну обавезу према тужиоцу и да је остао дужан да плати још 3.800 ДМ тј. сада 1.900 еура. Ово без обзира на пуноважну признаницу којом је тужилац потврдио да му је тужени по том уговору о купопродаји куће у целости исплатио купопродајну цену, због чега је туженом истом признаницом дозволио упис права власништва на тој кући у земљишним књигама. Разлог судова је, између осталог, и то што је тужилац водио против туженог спор за раскид тог уговора због неисплате купопродајне цене куће, односно за износ од 80.000 динара и који износ одговара досуђеном износу у овом спору, која парница је окончана повлачењем тужбе по претходном договору странака.

Код неспорне чињенице да је потписивањем признанице у смислу члана 321. ЗОО, тужилац потврдио да му је дуг из уговора о купопродаји предметне куће у Сомбору плаћен у целости, овакав закључак судова није правно утемељен. Судови говоре о томе да је потписивању те признанице од стране тужиоца претходило убеђивање и притисак од стране туженог што није оквалификовано као принуда на тужиоца у циљу потписивања те признанице. Из утврђења судова произилази управо супротно, тј. да је тужилац хтео да добије стан који је припадао ВВ и да је зато потписао признаницу. Потписивањем признанице и затим повлачењем тужбе према туженом за раскид уговора о купопродаји куће, тужилац је потврдио да је туженикова обавеза из тог уговора престала сходно члану 295. став 1. у вези члана 454. став 1. ЗОО, па је супротан закључак нижестепених судова о делимичном испуњењу купопродајне обавезе од стране туженог, неоснован.

Наиме, странке су, пре састављања, а затим и потписивања наведене признанице од стране тужиоца, постигле сагласност у погледу исплате остатка дуга. Потписивањем признанице тужилац је потврдио да му је дуг тужени у целости исплатио. Такође, потписивањем признанице којом је потврдио да му је тужени дуг у целости измирио тужилац је изразио своју вољу о томе да му је преостали дуг, без обзира на уговорену висину, начин плаћања и број рата исплаћен предајом стана (чији је власник ВВ) од кога није желео да одустане, и то по претходном договору са туженим. Стога се може говорити о новацији обавезе туженог у односу на остатак његовог дуга без обзира на преостале рате, односно њихову исплату (члан 348. став1. ЗОО).

Са изложеног, Врховни суд је преиначио пресуде нижестепених судова и одбио је тужбени захтев тужиоца као неоснован, с обзиром на утврђење да је предметни уговор о купопродаји куће у целости извршен и од стране туженог.

Са изложеног, Врховни суд је на основу члана 407. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Председник већа-судија,

Драгиша Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

мз